

LIETUVOS IR ŠVEICARIJOS BENDRADARBIAVIMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO VERTINIMAS

GALUTINĖS VERTINIMO ATASKAITOS
SANTRAUKA

UŽSAKOVAS: LR FINANSŲ MINISTERIJA

2017 m. gegužės 18 d.

SANTRAUKA

Vertinimo objektas ir tikslai

2007–2017 m. laikotarpiu Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programai įgyvendinti iš viso buvo skirta 70,9 mln. CHF finansinė parama, kurios tikslinis panaudojimas turėjo prisidėti prie ekonominių ir socialinių skirtumų išsiplėtusioje ES mažinimo, ekonominių ir socialinių skirtumų tarp Lietuvos miestų centrų ir periferinių regionų mažinimo bei dvišalių Lietuvos ir Šveicarijos santykių stiprinimo.

Šveicarijos skirtą finansinę paramą Lietuvai buvo numatyta investuoti keturiose prioritetinėse srityse:

- 1) gerinant perinatologinės ir neonatologinės sveikatos priežiūros paslaugas (26,6 mln. CHF) ir diegiant energiją tausojančias technologijas ligoninėse, teikiančias paslaugas nėščiosioms, gimdyvėms ir naujagimiams (19 mln. CHF);
- 2) plėtojant fundamentaliuosius mokslinius tyrimus (13 mln. CHF);
- 3) teikiant paramą Lietuvos nevyriausybinėms organizacijoms, stiprinant jų gebėjimus ir bendradarbiavimą su vietos savivaldos institucijomis (5,55 mln. CHF);
- 4) modernizuojant teismų sistemos veiklą (1,77 mln. CHF).

Dar apie 1,34 mln. CHF buvo skirta išlaidoms, susijusioms su Lietuvos ir Šveicarijos programos valdymu ir funkcijų vykdymu, padengti bei padėti tarpinėms institucijoms rengiant programų ir subsidijų schemas paraiškas.

Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos įgyvendinimo vertinimo pagrindinis tikslas buvo įvertinti Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos įgyvendinimo procesą, tinkamumą, efektyvumą, rezultatyvumą, poveikį ir tęstinumą. Vertinimu buvo siekiama ne tik išnagrinėti Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos įgyvendinimą, bet ir pateikti pagrįstas rekomendacijas dėl tolimesnio Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo prioritetų, sričių ir intervencijų pobūdžio bei administravimo sistemos ir procesų, jei būtų naujas Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos etapas.

Vertinimo metodika

Siekiant kokybiškai interpretuoti vertinimo rezultatus LŠBP programos įgyvendinimo vertinimui buvo pasirinktas teorija grįsto vertinimo požiūris, skirtas priežastiniams ryšiams tarp intervencijos ir laukiamo poveikio įvertinti. Teorija pagrįstas vertinimas yra svarbus ir naudingas sprendimų priėmėjams, nes teikia įžvalgas apie tai, kas veikia ir kas ne konkrečiu atveju. Svarbiausieji kaitos teorijos veiksniai yra:

- 1) ryšys tarp išteklių ir produktų, rezultatų bei poveikio, tai yra, vertikali intervencijos logika;
- 2) prielaidos vertikalčiai logikai pasireikšti;
- 3) neplanuotų padarinių (rezultatų ir poveikio) nustatymas;
- 4) kitų aiškinamųjų veiksnių įtaka intervencijų rezultatams.

Kadangi šio vertinimo analizės objektą sudarė trys programos, NVO subsidijų schema, pavienis projektas ir trys fondai, kaitos teorija buvo pritaikyta pagal atvejo sudėtingumą. Pirmiausia buvo sudaryta bendroji Šveicarijos bendradarbiavimo programos teorija, tuomet parengtos specifinės intervencijos kaitos teorijos ir tik tada pradėti duomenų rinkimo ir analizės procesai.

Vertinimo išvados ir rekomendacijos dėl Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos įgyvendinimo rėmėsi pirminių ir antrinių šaltinių apžvalga, interviu su atsakingomis institucijomis ir paramos gavėjais programa, septyniomis projektų vykdytojų, paramos ir naudos gavėjų ir pareiškėjų

apklausomis, septyniomis atvejo studijomis, politikos alternatyvų ir SSGG analize bei fokusuotos grupinės diskusijos rezultatais. Iš viso buvo atlikta 13 interviu su atsakingų institucijų atstovais, tarp jų ir su Šveicarijos valstybės ekonominių reikalų sekretoriato bei Šveicarijos paramos Lietuvai, Latvijai ir Estijai biuro Rygoje atstovais, ir 9 interviu su projektų vykdytojais bei paramos gavėjais.

Vertinant intervencijos NVO srityje poveikį tikslinės grupės atstovams, buvo taikoma lyginamoji statistinė analizė ir palygintos dvi skirtingos subjektų grupės: grupė, patyrusi intervencijos poveikį (tikslinė grupė), bei grupė, nepatyrusi intervencijos (kontrolinė grupė). Šiame vertinime dėl pakankamai didelio paramos gavėjų skaičiaus buvo įmanoma surinkti statistiškai reprezentatyvius duomenis tokiai analizei atlikti.

Toliau yra pateikiamos svarbiausi vertinimo rezultatai pagal atskiras intervencijų sritis bei LŠBP administravimo sistemos efektyvumo vertinimo rezultatai.

Nėščiujų, gimdyvių ir naujagimių sveikatos priežiūros gerinimas

Nėščiujų, gimdyvių ir naujagimių sveikatos priežiūros gerinimo intervencijos, kurioms buvo skirta 67 proc. visos Šveicarijos paramos, buvo skirtos skirtas sveikatos priežiūros paslaugoms nėščiosioms, gimdyvėms ir naujagimiams kokybei gerinti visos šalies mastu, taip sumažinant tarp miestų centrų ir periferijų esančius skirtumus ir padidinant kokybiškų paslaugų prieinamumą visiems gyventojams, bei padidinti energijos vartojimo efektyvumą. Kartu buvo siekiama sumažinti naujagimių ir gimdyvių mirtingumo rodiklių reikšmių atsilikimą nuo ES vidurkio.

LŠBP sveikatos sektoriaus programos pasiekė visas nustatytas nėščiujų, gimdyvių ir naujagimių sveikatos priežiūros gerinimo ir energijos efektyvumo didinimo rodiklių reikšmes. Dėl CHF kurso svyravimų atsiradus papildomoms lėšoms, kurios buvo skirtos padidinti anksčiau suplanuotoms veikloms skirtą finansavimą finansuoti naujas veiklas, dalis pasiektų rodiklių reikšmių viršijo programose suplanuotas reikšmes. Atliktas vertinimas parodė, kad svarbiausi veiksniai, lėmę rodiklių pasiekimą ir aukštą rezultatų kokybę, buvo tinkamas intervencijos planavimas, LR sveikatos apsaugos ministerijos lyderystė ir politinis Lietuvos ir Šveicarijos dėmesys įgyvendinamai programai, taip pat programą administruojančių institucijų, projekto vykdytojo ir naudos gavėjų glaudus bendradarbiavimas programos įgyvendinimo metu. Prie didesnio investicijų efektyvumo prisidėjo ir intervencijos sričių – kompleksinio sveikatos priežiūros paslaugų nėščiosioms, gimdyvėms ir naujagimiams gerinimo ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo – atskyrimas, įgyvendinant centralizuotą kompleksinį projektą, skirtą paslaugų kokybei gerinti visos šalies mastu, ir leidžiant kiekvienai ligoninei planuoti ir įgyvendinti energiją tausojančių technologijų įdiegimo projektus.

Įgyvendinant į nėščiujų, gimdyvių ir naujagimių sveikatos priežiūros gerinimą nukreiptas intervencijas, buvo padidintas pacienčių pasitenkinimas ligoninių teikiamos paslaugomis ir sumažintas tikėtinas ligoninių išmetamo CO₂ kiekis, taip prisidedant ne tik prie geresnės paslaugų kokybės tikslinei grupei, bet ir prie neigiamo poveikio aplinkai mažinimo. Tačiau pacienčių pasitenkinimo tyrimas atskleidė, kad gera fizinė aplinka ir patalpų būklė pacienčių yra suvokiama kaip savaime suprantamas gaunamų paslaugų aspektas ir bendram pasitenkinimo lygiui įtakos turi tik tada, kai patalpos yra labai blogos būklės. Taip pat tyrimas atskleidė, kad įgyvendintos intervencijos neturėjo reikšmingo poveikio pacienčių pasitenkinimui joms teikiamos informacijos kokybe ir dėmesiu moteriai pogimdyminiu laikotarpiu, kurie išliko tarp blogiausiai vertinamų nėščiosioms, naujagimiams ir gimdyvėms teikiamų paslaugų aspektų. Kita vertus, akivaizdus yra intervencijų indėlis į naujagimių mirtingumo rodiklio pokyčius: šis rodiklis programų įgyvendinimo metu palaipsniui mažėjo ir 2016 m. pasiekė 2,3 atvejo 1000 gimusių, kas atitinka ES valstybių narių iki 2004 m. lygmenį. Vertinant tai, kad LŠBP investicijos sudarė didžiausią nėščiujų, gimdyvių ir naujagimių sveikatos priežiūros paslaugų gerinimui skirtą finansavimo dalį 2009–2015 m., svarbių rodiklių pokyčiai rodo teigiamą intervencijos poveikį tikslinei grupei ir visai visuomenei.

Vertinant finansavimo srities aktualumą ateityje buvo nustatyta, kad Lietuva atsilieka nuo daugelio ES valstybių narių tiek asmens sveikatos, tiek ir visuomenės sveikatos srityse. Veiksmai, skirti gerinti šias sveikatos priežiūros sritis, yra suplanuoti įvairiose strateginiuose dokumentuose ir investicinėse programose, todėl, planuojant Šveicarijos paramos lėšų investicijas, turėtų būti įvertintos kitų finansavimo

šaltinių lėšomis įgyvendinamos intervencijos ir pasirinkta tokia sveikatos apsaugos sritis, kur Šveicarijos skiriamos lėšos ir turima patirtis turėtų didesnę pridėtinę vertę.

Mokslinių tyrimų ir plėtros skatinimas

Mokslinių tyrimų ir plėtros srities intervencijos – Mokslinių tyrimų ir plėtros programa ir Stipendijų fondas – siekė sumažinti Lietuvos MTP sektoriaus rodiklių atsilikimą nuo ES vidurkį ir padidinti MTP sektoriaus tarptautiškumą. Pagal MTP programą finansavimas buvo skirtas 9 bendrų mokslinių tyrimų projektams įgyvendinti ir 11 institucinės partnerystės projektų, o Stipendijų fondo finansavimą stažuotėms gavo 50 tyrėjų iš įvairių Lietuvos mokslo ir studijų institucijų.

Įgyvendinant MTP programos bendrų mokslinių tyrimų projektus buvo pasiekti svarbiausi tokio tipo projektuose planuojami rezultatai – parengtos bendros mokslinės publikacijos, sukurti įrangos prototipai, pateikta patentinė paraiška, atliktas technologijų perdavimas, taip pat aktyviai vykdoma mokslinių tyrimų rezultatų sklaida. Tiek bendrų mokslinių tyrimų, tiek ir institucinės partnerystės projektų metu buvo aktyviai plėtojamas bendradarbiavimas ir toliau kartu vykdomi tyrimai toje pačioje tyrimų srityje ir pateiktos paraiškos bendriems moksliniams tyrimams vykdyti.

Tačiau rodikliai, kurie leistų objektyviai įvertinti intervencijos pasiekimus visos programos lygmeniu, nebuvo nustatyti, nors subjektyvus rezultatų vertinimas parodė, kad įgyvendinti MTP programos bendrų mokslinių tyrimų ir institucinės partnerystės projektai juose dirbusiems tyrėjams leido pasiekti gerų mokslinės veiklos ir bendradarbiavimo rezultatų, o Stipendijų fondo skirtas finansavimas prisidėjo prie tyrėjų mokslinių ir bendradarbiavimo gebėjimų stiprinimo. LŠBP teikiamas finansavimas tapo paskata Šveicarijos mokslo institucijoms domėtis Lietuvos tyrėjų turimu įdirbiu konkrečiose mokslo srityse ir kartu su jais ieškoti bendrai atliekamų tyrimų galimybių, o tai, kad lėšos buvo investuojamos į mokslinę veiklą ir bendradarbiavimą su tarptautinį pripažinimą turinčiomis Šveicarijos mokslo institucijomis, leido pasiekti aukštos kokybės mokslinės veiklos rezultatų ir apčiuopiamo poveikio skatinant tyrėjų ir institucijų bendradarbiavimą. Manoma, kad be LŠBP investicijų į MTP sektorių toks pokytis nebūtų įvykęs, nes suteiktas finansavimas tapo produktyvaus bendradarbiavimo MTP srityje katalizatoriumi. Tačiau ateityje, norint turėti patikimų įrodymų apie intervencijų MTP sektoriuje poveikį, turėtų būti tobulinama intervencijų logika, nustatyti rodikliai ir jų skaičiavimo metodai bei renkami duomenys apie intervencijų pažangą ir pasiektus rezultatus.

2007–2017 m. LŠBP intervencijos MTP sektoriuje buvo skirtos tik viešojo sektoriaus MTEP gebėjimų tyrimams, finansuojant bendrus Lietuvos ir Šveicarijos valstybės mokslo institucijų projektus ir tyrėjų stažuotes. Tačiau atlikta analizė atskleidė, kad norint užtikrinti viso MTP sektoriaus pažangą ir tarptautiškumą bei investicijų į MTP ekonominę grąžą, ateityje svarbu didinti MTP sektoriaus atvirumą ir skatinti aktyvesnį mokslo ir verslo bendradarbiavimą bei MTEP rezultatų komercinimą.

NVO sektoriaus plėtros skatinimas

NVO fondo intervencijų planavimo laikotarpiu strateginiai dokumentai, nusakantys NVO sektoriaus plėtros kryptis, dar nebuvo parengti, todėl buvo pasirinkta investuoti į pačių NVO institucinius ir bendradarbiavimo gebėjimus nepriklausomai nuo organizacijos veiklos srities ir pobūdžio. Finansuojant įvairias NVO mokymosi veiklas, strategijų ir veiklos planų rengimą, studijų atlikimą ir duomenų bazių kūrimą bei stiprinant NVO materialinę bazę buvo siekiama prisidėti prie socialinių ir ekonominių skirtumų šalies viduje mažinimo ir tolygesnės šalies plėtros ateityje.

Rezultatyvumo įvertinimą NVO fondo atveju sunkino neišplėtotą intervencijų logiką, stokojanti specifinių rezultato ir poveikio lygmens rodiklių, kurie leistų identifikuoti, kokio pokyčio buvo siekiama ir kaip prie jo galėtų prisidėti remiamos veiklos. Atlikta galutinių naudos gavėjų apklausa atskleidė, kad NVO fondo intervencijos turėjo reikšmingą įtaką stiprinant nevyriausybinį sektorių, o paprojekčių metu sukurti rezultatai ir produktai yra kokybiški ir tvarūs. Apklausos rezultatai parodė, kad daugiausiai respondentų sutiko su teiginiais, kad jų atstovaujama organizacija padidino teikiamų paslaugų kokybę (88,5 proc.), išplėtė teikiamų paslaugų apimtį (76,9 proc.), pritraukia daugiau savanorių arba narių (63,5 proc.), pritraukia daugiau lėšų (62,7 proc.), daugiau nei anksčiau įsitraukia į sprendimų priėmimą (55,1 proc.). Poveikio rodiklių ir alternatyvaus finansavimo analizė leidžia daryti išvadą, kad Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos NVO fondas turėjo reikšmingą įtaką skirtingoms „poveikio rodiklių“ reikšmėms tarp galutinių naudos gavėjų ir kontrolinės grupės. Kaip pagrindinis veiksnys, turėjęs įtakos NVO srityje įgyvendintų intervencijų efektyvumui ir rezultatų kokybei buvo NVO fondo sudarytos galimybės įgyvendinti kompleksinius projektus ir visapusiškai stiprinti organizacijų gebėjimus.

Nevyriausybinių sektoriaus tolimesnė plėtra yra susijusi su organizacijų potencialu teikti paslaugas ir bendradarbiauti su viešuoju sektoriumi, sprendžiant didžiausias socialines problemas Lietuvoje. Iki 2020 m. Lietuva yra išsipareigojusi bent 15 proc. viešųjų paslaugų piliečiams teikti per privačius ar pelno nesiekiančius subjektus. Politinį palaikymą laipsniškam viešųjų paslaugų perdavimui nevyriausybiniam sektoriui rodo ir 2016 m. pabaigoje suformuota LR Vyriausybė, kurios programoje ir programos įgyvendinimo plane numatytas platesnis NVO dalyvavimas teikiant viešąsias paslaugas. Siekiant šio tikslo, svarbu skatinti valdžios institucijų ir NVO bendradarbiavimą, stiprinti NVO gebėjimus ir kurti kokybiškų paslaugų teikimo modelius konkrečiose viešųjų paslaugų srityse.

Teismų veiklos modernizacija

Pavienis projektas, skirtas modernizuoti teismų veiklą, diegiant vaizdo konferencijų įrangą, siekė optimizuoti teismo darbo kaštus, padidinti proceso dalyvių saugumo jausmą ir plėsti modernių technologijų taikymą teismuose. Ši intervencija atitiko platesnio masto ES e. teisingumo darbotvarkę, skirtą teismų darbo efektyvumui didinti, paslaugų kokybei gerinti ir bendradarbiavimui skatinti. Vaizdo konferencijų įrangą sėkmingai naudojama Šveicarijoje, Portugalijoje, Danijoje, Austrijoje, Jungtinėje Karalystėje, Suomijoje ir kitose ES šalių narių nacionalinėse teismų sistemose ir tarptautiniuose posėdžiuose, taigi pavienio projekto įgyvendinimas prisidėjo prie tarp Lietuvos ir kitų ES šalių egzistuojančių skirtumų mažinimo.

Vykdamas projektą buvo nupirkta ir įdiegta stacionari vaizdo konferencijų įranga 18-oje didžiausių Lietuvos teismų, kilnojamosios įrangos komplektai perduoti 13-ai (visiems) pataisos namų, dviem prokuratūros įstaigoms bei 5 apygardų teismams, kad esant poreikiui galėtų juos paskolinti regionuose veikiančioms apylinkių teismams. Taip pat surengti trys patirties perėmimo vizitai į užsienio valstybes ir minėtų įstaigų darbuotojai apmokyti naudotis vaizdo konferencijų įranga. Projekto metu sukurti produktai ir pasiekti rezultatai padėjo pasiekti projekto tikslus: teismų veiklos efektyvumo padidėjimą rodo išaugęs išnagrinėjamų per metus bylų skaičius ir dėl mažesnio konvojavimo poreikio įvykę sutaupymai – 2015 m. buvo sutaupyta 36–52 tūkst. Eur konvojavimo išlaidų.

Efektyviam pavienio projekto įgyvendinimui ir rezultatų pasiekimui didžiausią įtaką turėjo keletas veiksnių: aiškiai apibrėžtas siekiamas pokytis, projekto vykdytojo lyderystė ir centralizuotas projekto įgyvendinimas, užtikrinant optimalų vaizdo konferencijų technikos paskirstymą institucijoms ir jos prieinamumą, bei nuolatinė komunikacija su naudos gavėjais, skatinant naudojimąsi nupirktą įranga.

LŠBP administravimo sistemos efektyvumas

Kuriant Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos administracinę sąrangą, buvo efektyviai panaudota Lietuvos institucijų sukauptą patirtį bei administraciniai gebėjimai, įgyti administruojant EEE ir Norvegijos finansinių mechanizmų, ES struktūrinės paramos bei kitų finansinių programų lėšas, o tarpinėms institucijoms priskirtos sritys iš esmės atitiko jų kuruojamas politikos sritis. Šveicarija nebuvo nustačiusi detalių išankstinių reikalavimų, taikomų Šveicarijos bendradarbiavimo programos administravimo šalyse partnerėse institucinei sąrangai bei susijusioms valdymo ir kontrolės sistemoms. Tai suteikė daug lankstumo, tačiau lėmė papildomus iššūkius, kadangi reikėjo kurti valdymo ir kontrolės sistemą nesant aiškių gairių ir reikalavimų.

Auditų rezultatai rodo, kad Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos valdymo ir kontrolės sistema yra gera arba labai gera, o sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos procedūros iš esmės veikia. Savo ruožtu bendradarbiavimas tarp Lietuvos institucijų ir tarp Lietuvos ir Šveicarijos institucijų, dalyvaujančių administruojant Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programą, buvo efektyvus ir apėmė tiek formalų, tiek neformalų bendradarbiavimą. Kita vertus, Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos administravimo sistemos teisinis reglamentavimas yra labai sudėtingas, o pati Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos administravimo sistema išsiskyrė daugiapakopiškumu ir kompleksiskumu, nes į programų administravimą projektų lygmeniu buvo įtraukiamos tarpinės institucijos. Paramos gavėjų vertinimu, didžiausią administracinę našta lėmė MTP programos projektų įgyvendinimas, o tai gali būti siejama su labai sudėtinga ir kompleksine MTP programos administravimo sistema. Didžiausią administracinę našta lėmė mokėjimo prašymų rengimas ir teikimas bei projektų pirkimai ir jų derinimas. Tačiau paramos gavėjai palankiai vertino bendradarbiavimą su administruojančiomis institucijomis ir, išskyrus MTP programą, sutiko, kad dėl pirkimo dokumentų derinimo jie tapo aukštesnės kokybės.

Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos administravimo sąnaudos sudarė apie 5,8 proc. nuo programai įgyvendinti skirtos Šveicarijos sumos, o tai yra pakankamai efektyvu kaštų požiūriu atsižvelgiant į programos dydį. Programos priemonių administravimo sąnaudos buvo tiesiogiai susijusios su (1) vidutiniu priemonės projektų dydžiu (priemonių, kuriuose dominuoja maži projektai administravimas buvo žymiai brangesnis) bei (2) atitinkamos priemonės administravimo sistemos kompleksiskumu. Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programai administruoti nebuvo sukurtos bendros integruotos tarpinstitucinės IT sistemos, tam tikslui projektų lygmeniu institucijos pritaikė arba sukūrė savo vidines IT sistemas. Atsižvelgiant į nedideles programos apimtį bei projektų administravimo procedūrų specifiškumą, toks sprendimas buvo efektyvus kaštų požiūriu bei leido užtikrinti projektų administravimo procedūrų lankstumą, tačiau netenkino su programos administravimu ir priežiūra susijusių poreikių.

Remiantis vertinimo rezultatais LR finansų ministerijai ir kitoms institucijoms pagal kompetencijos sritis teikiamos šios rekomendacijos dėl būsimų intervencijų sričių ir pobūdžio bei administravimo sistemos tobulinimo, jeigu būtų priimtas sprendimas dėl naujo Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo etapo.

Rekomendacijos dėl būsimų intervencijų sričių ir jų įgyvendinimo

- Atsižvelgiant į Šveicarijos paramos tikėtiną indėlį ir pridėtinę vertę sveikatos apsaugos srityje, ateityje galėtų būti investuojama į konkrečios srities asmens sveikatos priežiūros paslaugų gerinimą, įgyvendinant kompleksinius projektus ar programas, arba į visuomenės sveikatos gerinimą, siekiant efektyviai keisti gyventojų elgseną ir skatinti sveiką gyvenimą.

- Siekiant perimti gerąją Šveicarijos patirtį sveikatos priežiūros ir kitose srityse, ateityje galėtų būti sukurtas „dvynių“ (angl. *twinning*) projektų mechanizmas, pagal kurį Šveicarijos paramos lėšos būtų naudojamos Lietuvos ir Šveicarijos valdžios institucijoms bendradarbiauti, žinių ir gerosios praktikos sklaidai, sisteminiams pokyčiams skatinti.
- Ateityje išplėsti MTP sektoriaus intervencijas, į jas įtraukiant Lietuvos bei Šveicarijos verslo įmones į bendrus mokslinių tyrimų, inovacijų ir tyrėjų kompetencijų tobulinimo projektus, neribojant MTP veiklų mokslo sričių ir sudarant sąlygas tarptautinėms ir tarpsektorinėms tyrėjų stažuotėms. Tobulinant intervencijų logiką ne tik aiškiai identifikuoti siekiamą pokytį, bet ir nustatyti jo įgyvendinimo pažangai matuoti tinkamus rodiklius.
- Būsimą Šveicarijos paramos NVO fondą naudoti valdžios ir NVO institucijų bendradarbiavimo projektams, kurių metu būtų stiprinami NVO gebėjimai, bendradarbiaujant su valstybės ir savivaldybių institucijomis būtų kuriamos paslaugų teikimo tvarkos ir modeliai, vystomas dialogas su paslaugų gavėjais, atliekami pilotiniai paslaugų teikimo projektai. Šveicarijos parama ateityje per NVO fondą galėtų prisidėti prie visuomenės sveikatos gerinimo, visuomenės senėjimo problemų sprendimo, neįgaliųjų integracijos ir užimtumo didinimo. Priklausomai nuo pasirinktų finansavimo sričių, būtina suplanuoti rezultatų / produktų rodiklius, kurie matuotų asmenų skaičių, kuriam buvo suteiktos paslaugos, nurodyti siektinas reikšmes ir pasiekimo laikotarpį, o tarpinės institucijos funkcijas pavesti LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, kuri turėtų užtikrinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą.

Rekomendacijos dėl administravimo sistemos tobulinimo

- Siekiant užtikrinti efektyvesnę programos administravimą ateityje mažinti programų administravimo procedūrų kompleksumą ir daugiapakopiškumą.
- Įvertinti galimybes ateityje sukurti integruotą IT sistemą administravimui programos lygmeniu, kurios duomenys būtų prieinami skirtingoms programą administruojančioms institucijoms ir kuri būtų integruota su valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimų sistema (VBAMS).
- Investicijoms mokslinių tyrimų ir plėtros srityje taikyti LMT administruojamos subsidijos schemą, visiems projektams taikant supaprastintus išlaidų apmokėjimo būdus ir atsisakant perteklinių projektams keliamų reikalavimų.
- Ateityje įgyvendinant panašią NVO subsidijų schemą taikyti įprastinę projektų konkurso procedūrą.
- Inicijuoti galimybę priemonės bendradarbiavimo programos lygmeniu planuoti vienu etapu – projektų idėjos su donorais galėtų būti derinamos neoficialiai, o oficialiai tvirtinamos tik galutinės priemonių paraiškos.
- Siekiant užtikrinti didesnę programos lėšų investavimo spartą pradėti rengtis įgyvendinti priemones ir projektus dar galutinių priemonių paraiškų rengimo metu, nelaukiant paramos sutarties su Šveicarija sudarymo.